

JAN NILSSON

HEMSKHETER

QVILLE, SVENNEBY OCH BOTTNA

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900
I QVILLE HÄRAD BOHUSLÄN

Källmaterial

8

OLOFLIG BRÄNNVINSFÖRSÄLJNING
BEGÅNGET: 1869 – 1870

GÄRNINGSMAN: TUNNBINDAREN C J NYHOLM, FJELLBACKA

Utdrag ur domboken från Qville Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Qville, Svenneby och Bottna.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

8 OLOFLIG BRÄNNVINSFÖRSÄLJNING

BEGÅNGET: 1869 – 1870
GÄRNINGSMAN: TUNNBINDAREN C J NYHOLM, FJELLBACKA

v278251.b1870

1870 den 4 Mars

No 87

Allm åkl

./.

C J Nyholm

Åtal för olofl

brännv. försäljn.

Kronolänsmannen O Johansson har å Tunnbindaren C J Nyholm i Fjellbacka till Tinget utfärdat tre särskilta stämningar, neml den 15 Nov 1869 samt 15 Januari och den 23 Februari detta år, med påstående om ansvar för oloflig brännvinsförsäljning hvaraf en gång å auktion.

Då detta till idag utsatta mål företages till behandling, infinner sig Åkl personligen, men sdn afhöres icke, ehuru han, enligt bevis, tecknade å stämningarna, som af Åkl ingifvas, erhållit del den 7 Dec genom A Eliasson i Öhn och Gustaf Lundholm i Fjellbacka af första stämningen, den 20 Januari A Eliasson och Aug Johansson i Öhn af andra stämningen och den 23 februari genom Hans Andersson och Johan Jakob Jonasson i Nedre Torp af tredje stämningen.

Åkl anhåller om uppskof för sdns hörande.

Beslut

afsagt den 21 April

Jemte det sdn för sin utevaro vid detta Ting fälles att böta 2 rdr rmt, Konungens ensak, deraf Åklagaren undfår hälften, uppskjutes målet till nästa laga Ting i häradet, 3 rättegångsdagen, då parterna skola sig infinna, sdn vid vite 10 rdr rmt.

v278251.b3610

1870 den 2 Juni

No 47

Vid upprop af uppskjutna målet No 87 i DB för sist hållna Ting, emellan Länsmannen O Johansson, å tjenstens vägnar Åkl, och Tunnbindaren C J Nyholm i Fjellbacka, sdn, angående oloflig brännvinsförsäljning, inställer sig endast åklagaren, som med yrkande om ansvar å sdn för hans uteblifvande, i sammanhang med detta mål fullföljer den stämning, han visar sig hafva till detta Ting uttagit å Nyholm och Petronella Olsdotter i Fjellbacka och hvari Åkl å dem påstått ansvar för oloflig brännvinsförsäljning sedan sist hållna Ting i häradet; uppvisande Åkl samma stämning försedd med bevis af Elias Abrahamsson i Öhn och A Sanne i Fjellbacka, att densamma delgivits sdn den 19 sistl April.

Beslut

afsagdt den 31 Augusti

I anseende till sdns uteblifvande, därför de fällas Nyholm att utgifva försuttet vite 10 rdr och Petronella Olsdotter att böta 2 rdr, Konungens ensak, deraf Åkl undfår hälften, uppskjutes målet till 3 rättegångsdagen af nästa lagtima Ting i Häradet, då sdn skola till Rätten hämtas.

v278251.b5950

1870 den 3 November

No 37

Uppskjutna målet No 47 i Domboken vid sistl Ting emellan Kronolänsmannen O Johansson, Åklag, samt Tunnbindaren C J Nyholm och Petronella Olsdotter i Fjellbacka, angående ansbar för oloflig brännvinsförsäljning, påropas till fortsatt behandling.

I närvaro af Åklagaren införes svdn Nyholm som blifvit till tinget hemtad af Fjerdingsmannen Anders Eliasson, hvilken för besväret dermed fordrar ersättning enligt ingifven räkning.

Svdn Olsdotter iakttager personlig inställelse; och har någon åtgärd för hemtning äfven af henne icke ifrågakommit.

Nyholm erkänner alla åtalade försäljningar, hvilka egt rum uti hans hemvist i Fjellbacka.

Svdn Olsdotter nekar, att hon annorledes sålt brännvin, än några gånger i Nyholms hus på tillsägelse af honom, som är hennes husbonde; och säger Nyholm, att den af Olsdotter erkända försäljningen blifvit henne af honom befalld.

I sammanhang härmed påropas tre till detta ting utfärdade stämningar, som med derå betecknade degifningsbevis lydda sålunda:

1o Tunnbindare C J Litt AD

2o Tunnbindare C J Litt AE

3o Tunnbindare C J Litt AF

Länsman Johansson fullföljer dessa nya åtal och inlemnar rörande det i beslag tagna brännvinen följande protokoll:

"År 1870 den 30 Juli togs i etc Bil AG

Nyholm erkänner jemväl, att han gjort sig saker till de nu åtalade brännvinsförsäljningarne, men nekar deremot att hafva försålt någon porter; och frånträder äfven Åkl åtalet angående oloflig porterförsäljning.

Den af Fjerdingsmannen ingifna räkningen lyder således

"Räkning å kostnaderna för Tunnbindaren Bil AH

Utslag No 117

v278251.b6020

DB 37 Bil AD

Tunnbindaren C J Nyholm i Fjellbacka varder härmed kallad och stämd till det med Qville Härad å Tingsstället Rabbalashede den nästa November infallande lagtima Höste Ting i påstående att lagligen ansvara för oloflig porterförsäljning. Stämningen åtlydes vid laga påföljd.

Qville Härads Kronolänsmanskontor den 15 Juli 1870

O Johansson

v278251.b6030

DB 37 Bil AE

Tunnbindaren C J Nyholm i Fjellbacka varder härmed kallad och stämd till det med Qville Härad å Tingsstället Rabbalashede den 1 nästkommade November infallande lagtima Höste Ting i påstående att lagligen ansvara för fortsatt brännvinsminuter- ing sedan sistlidet Ting. Stämningen åtlydes vid laga påföljd.

Qville Härads Kronolänsmanskontor den 15 Juli 1870

O Johansson

v278251.b6040

DB 37 Bil AF

Tunnbindaren C J Nyholm i Fjellbacka varder härmed kallad och stämd till det med Qville Härad å Tingsstället Rabbalashede den 1 nästa November infallande lagtima Höste Ting i påstående att lagligen ansvara för oloflig brännvinsförsäljning samt att det den 30 sistlidne Juli i beslag tagna brännvin måtte dömas förbrutet. Stämningen åtlydes vid laga påföljd.

Qville Härads Kronolänsmanskontor den 5 Augusti 1870

O Johansson

v278251.b6040

DB 37 Bil AG

År 1870 den 30 Juli togs i beslag af undertecknad t.f. Länsman från Tunnbindaren C J Nyholm i Fjellbacka, som idkar oloflig brännvinsförsäljning, i närvaro af Fjerdingsmannen A Eliasson i Öhn och Ordningssmannen Olof Johansson i Bräcke i Fjellbacka, 2 st dunkar och 1 bläckspann innehållande brännvin som befanns, efter uppmätning af nämnda personer, vara 15 1/2 kann*, hvarefter dunkarna förseglades med Qville härads sigill och inlades i Handlanden C F Carlssons i Fjellbacka magasin.

* 15 1/2 kann = 40 liter, 1 kann=2,617/ liter

v278251.b6050

DB 37 Bil AH

Räkning å kostnaden för Tunnbindaren C J Nyholms hämtande till Rabbalshede denna dag.

Skjuts från Öhn till Fjellbacka 1 mil	83 öre
från Fjellbacka till Rabbalshede 1 1/4 mil efter 2ne	
hästar á 83 öre per häst	2:49
från Rabbalshede och efter 1 häst 1/4 mil	
1 dags traktamente	1:43
Sa:	4:75 öre

Öhn den 3 November 1870

Andr Eliasson

v278251.b7150

den 29 December 1870

No 117

Uti målet No 87 härofvän meddelas detta

Beslut

HRn, som har anledning att sdn Nyholm förut undergått ansvar för oloflig försäljning af starka drycker, vill lemna Åkl tillfälle att ? om och hvilken bestraffning för sådan förbrytelse Nyholm må hafva undergått innan ifrågavarande åtal anställts; och uppskjuter derföre målet till 2dra rättegångsdagen af nästa lagtima ting, då sdn åligger ånyo infinna sig, vid påföljd att saken ändock afgörs, åklagaren beredt att i omförmälda hänseende förete gällande upplysning.

v278252.b330

1871 den 1 Mars

No 32

Uppskjutna målet No 37 i domboken vid sistl ting emellan Kronolänsmannen O JOhansson, åklagare, samt tunnbindaren C J Nyholm och pigan Petronella Olsdotter i Fjellbacka, sdn, angående oloflig brännvinsförsäljning, företages till fortsatt behandling efter upprop, dervid parterna iakttaga personlig inställelse.

Åklagaren inlemnar denna handling:

"Utdrag af saköreslängderna Bil 10

Sdn Nyholm erkänner riktigheten af handlingens innehåll äfvensom, att han genom minuthandel afyttrat brännvin efter det han undergått straff för andra resan oloflig brännvinsminutering och emellan hvarje af de å honom ågångna stämningarna. Något vidare förekommer icke att anteckna; och tillsäges parterna att vid tingets slut afvakta HdsRns utslag i målet.

Utslag No 136

v278252.b290

DB 32 Bil 10

Utdrag af saköreslängderna vid Qville Härads lagtima Ting nedannämnde år

Höstetinget 1868		
111 Länsman O JOhansson	C J Nyholm; Fjellbacka	Oloflig brännvins-
	försälning böter	135
	afgift	25
	Summa	160
Wintertinget 1869		
82 ?	Tunnbindaren C J Nyholm	2ndra resan fortsatt
	i Fjellbacka	oloflig brännvins
	minutering	240
	minuteringsavgift	25
	Tjenstemans smädande	
	i tjensten	50
	Summa	315
Rätt utdraget styrkes		
Ex officio		
O Johansson		

Tunnbindaren C J Nyholm har vid bristande tillgång till ofvan ådömde böter undergått motsvarande vatten och brödsstraff 2ne serskilda gånger betygar.

O Johansson
Kronolänsman

v278252.b1590

1871 den 22 April

No 136

Åklag har i målet åtalat sdn Nyholm för det han under åren 1869 och 1870 olofligen försålt brännvin och samma förbrytelse fortsatt under det han därför varit under tilltal ställd, hvarjemte åklagaren yrkat, att den 23 Juli 1870 från Nyholm i beslag tagna 15 1/2 kannor brännvin måtte dömas förbrukat, och genom Nyholms erkännande är ådagalagdt, att sedan han undergått förvandlingsstraff för år 1869 års WT honom ådömde böter för andra resan oloflig minuthandel med brännvin, Nyholm före den 7 December 1869, då den i målet behandlade första stämningen delgifvits honom, olofligen genom minuthandel på Fjellbacka förtytrat brännvin och derefter med samma förbrytelse under tiden emellan nämnda och hvarje af de övriga fem i målet företedda stämningarnes delgifning med sdn; Alltså pröfvar HRtn, jemlikt 17, 18, 41 och 49 §§ i Kongl förordningarne den 26 Oktober 1866 och den 21 Maj 1869, lagligt att för tredje resan oloflig minuthandel med brännvin och samma förbrytelses fortsättande under den tid, då han varit för förbrytelsen under tilltal ställd, döma sdn Nyholm att för hvarje af de sex gånger stämning, såsom nämndt är, å honom utfärdats och delgifvits böta 150 rdr eller tillhoppa niohundra rdr och att i minuteringsavgift erlägga 25 rdr rmt, hvarjemte uti försäljningsrummet den 23 Juli 1870 under beslagsanspråk anhållit brännvin, 15 1/2 kannor, dömes förbrutat, skolande böterna, minuteringsavgiften och behållna försäljningssumman för det förbrutna brännvinet sålunda fördelas, att åkl undfår 2/3 delar och Qville sockens fattigkassa 1/3 del, hvarförutom NYholm ålägges att för hans hemtande till Rätten den 3 November sistl år ersätta Kronorättaren Andreas Eliasson med 4 rdr 75 öre.

Då icke visadt är, att sdn Petronella Olsdotter annorledes än på Nyholms befallning i hans hus genom oloflig minuthandel förtytrat brännvin, för hvilken förbrytelse Petronella Olsdotter jemlikt Kongl Förordning den 21 Maj 1869, § 50, icke svarar, alltså varder åtalet mot henne af HRtn ogilladt.

(Besvärshänvisning)